

بررسی میزان استفاده از نشریات لاتین موجود در دانشگاه علوم پزشکی کرمان با توجه به درجه اهمیت هر نشریه از دید اعضای هیئت علمی^۱

فاطمه معتمدی^۲

چکیده: ارزشیابی نشریات ادواری براساس روش‌ها و معیارهای عینی و ذهنی در امر مجموعه‌سازی آنها از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. تحقیق حاضر با تلفیق این دو روش، به تعیین میزان استفاده از نشریات و تعیین درجه اهمیت هر نشریه از دید اعضای هیئت علمی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان می‌پردازد. اطلاعات حاصله از طریق برجسب‌گذاری تعداد دفعات استفاده از هر شماره نشریه و نیز پرسشنامه‌های نظرخواهی از اعضای هیئت علمی نشان می‌دهد که از مجموع ۳۹۹ عنوان و ۳۸۷۱ شماره، ۳۱/۵ درصد عناوین و ۳۶/۳ درصد شماره‌ها استفاده شدند و به‌طور کلی از هر شماره نشریه به‌طور متوسط ۴۸ درصد بار در سال استفاده شده است. همچنین از دید اعضای هیئت علمی ۱/۳ درصد عناوین کم اهمیت و ۵۳/۱ درصد مهمترین عناوین شناخته شدند. در چهار گروه دندانپزشکی، پرستاری، غدد و جراحی، میان استفاده از نشریات و درجه اهمیت آنها تفاوت معنی‌داری وجود داشت.

مقدمه

نشریات ادواری پاسخگوی حجم عظیمی از نیازهای اطلاعاتی مراجعه‌کنندگان به

۱. برگرفته از: فاطمه معتمدی، «بررسی میزان استفاده عینی از نشریات با توجه به عامل دسترس‌پذیری و درجه اهمیت هر نشریه از دید اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان». به راهنمایی دکتر فاطمه سبکروح، پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۷۷.

۲. کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی بوده و از اهمیت خاصی برخوردار هستند. به همین دلیل لازم است بخش قابل توجهی از مجموعه کتابخانه‌ها به آنها اختصاص یابد. لیکن از طرفی رشد سریع مجلات و افزایش هزینه اشتراک آنها، و از طرف دیگر بودجه ثابت و محدود دانشکده‌ها برای تهیه آنها، کتابخانه‌ها را ملزم به گزینش نشریات و حذف یا قطع اشتراک تعدادی از عناوین نموده است. حال چنانچه در این زمینه دقت و بررسی کافی صورت نگیرد، ممکن است منجر به حذف مجلات مفید و ادامه اشتراک نشریات کم اهمیت گردد، که نتیجه آن ضربه‌ای خواهد بود بر پیکره علمی و اقتصادی جامعه، بنابه اظهار (ونترس، ۱۹۹۱، ص ۱۰۶ و ۱۱۸). با توجه به اهمیت حیاتی نشریات برای اکثر کتابخانه‌ها و با توجه به اینکه حذف هر عنوان غالباً با مشکل همراه است، لازم است کتابداران قبل از هر اقدامی در مورد لغو یا ادامه اشتراک، اطلاعات آماری استفاده از مجموعه را در اختیار داشته باشند. همچنین (برادوس، ۱۹۸۵، ص ۳۴-۲۳) در این باره می‌گوید: «یکی از مهمترین عوامل انتخاب نشریات، الگوی استفاده از آنهاست.» بنابراین لازم است مجموعه نشریات به‌طور مرتب با استفاده از شیوه‌های مناسب مورد ارزیابی قرار گیرند تا هماهنگی کافی میان مجموعه نشریات ادواری لاتین و مراجعه‌کنندگان ایجاد شود. یکی از راه‌های مناسب و سودمند برای این منظور، تلفیق دو روش عینی و ذهنی گزینش نشریات است.

در این پژوهش سعی گردید تا از طرفی با استفاده از روش عینی، میزان استفاده از مجلات مشخص گردد و از طرف دیگر با استفاده از روش ذهنی، نظرات اعضای هیئت علمی به عنوان صاحب‌نظران هر رشته در مورد درجه اهمیت هر نشریه به دست آید و با تلفیق اطلاعات حاصل از این دو بررسی، بتوان به نتایجی دست یافت که مبنای تصمیم‌گیری صحیح در امر مجموعه‌سازی بهینه نشریات باشد.

مروری بر مطالعات انجام شده

از مجموع مطالعاتی که تاکنون در زمینه ارزیابی نشریات ادواری چه در ایران و چه در خارج انجام گرفته است، چنین برمی‌آید که اغلب آنها در تحقیقات خود تلفیق دو روش عینی و ذهنی را در نظر داشته‌اند.

(دیانی، ۱۳۶۹) طی انجام تحقیقی اشاره می‌کند که یکی از روش‌های علمی و عملی سازگاری با افزایش قیمت نشریات، شناسایی و اولویت دادن به مجلاتی است که بیشترین و مهمترین مقالات هر رشته را داشته و توسط بیشترین افراد آن رشته مورد استفاده قرار می‌گیرند. (سندسی، ۱۳۷۲) به تعیین نشریات هسته، غیرهسته و تعداد همپوشانی عناوین در سطح سه

دانشگاه ایران، تهران، و شهید بهشتی پرداخت و به این نتیجه رسید که نشریات غیر ضروری که بهره‌دهی لازم را ندارند باید حذف گردند. (صور اسرافیل، ۱۳۷۲) با روش تحلیلی هزینه سودمندی به معرفی مجلات پر استفاده و سودمند در کتابخانه مرکزی دانشگاه شهید بهشتی پرداخت و دریافت که تعداد کمی از عناوین، بیشترین استفاده را داشته‌اند. (حریری و اسلامی، ۱۳۷۳، ص ۲۲-۲۹) به منظور ارزشیابی مجموعه نشریات ادواری کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران، میزان استفاده جاری و گذشته نگر این مجموعه را مورد بررسی قرار دادند و نتیجه گرفتند که پرمراجعه‌کننده‌ترین مجلات در هر دو مقطع زمانی بسامد استفاده بالایی داشتند. (فروزی، ۱۳۷۴) اقدام به تعیین ضریب همبستگی قیمت و میزان استفاده از مجلات لاتین ۱۹۹۳ در دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، و علم و صنعت کرد. نتایج نشان داد که بیش از ۵۰ درصد مجلات در این سه دانشگاه اصلاً مورد استفاده قرار نگرفتند. (هاشم‌زاده، ۱۳۷۴) به بررسی روش‌های موجود انتخاب و حذف نشریات ادواری لاتین، براساس معیارهای عینی و ذهنی در ۶۳ کتابخانه مرکزی دانشگاه‌های ایران پرداخت و دریافت که در سیاست‌های گزینش مجلات در کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های ایران، روش‌های ذهنی بیش از روش‌های عینی استفاده می‌شود. (رادباوه، ۱۳۷۵) به منظور تعیین نشریات هسته در پنج زمینه موضوعی تحت پوشش وزارت جهاد سازندگی، اقدام به مشخص نمودن پر استفاده‌ترین و کم استفاده‌ترین مجلات در سال‌های ۷۴ و ۷۵ کرد و به این نتیجه رسید که ۷/۷ درصد مجلات سال ۷۴ و ۸/۸ درصد مجلات سال ۷۵ فقط یکبار استفاده شدند. (سلیمانی، ۱۳۷۶) در پژوهش خود با هدف ارزیابی مجلات لاتین از نظر میزان همپوشانی عناوین و بسامد استفاده در ۲۲ کتابخانه تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران به این نتیجه رسید که ۶۸/۰۷ درصد از کل عناوین، بسامد استفاده صفر داشتند. (حاضری، ۱۳۷۷) به منظور تعیین تعداد دفعات استفاده از مجلات لاتین در کتابخانه‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و نیز تعیین ضرورت وجود نشریات در مجموعه، پژوهشی انجام داد و دریافت که ۷۰/۶ درصد از عناوین مورد استفاده قرار گرفتند و از مجموع ۱۲۷ عنوان که توسط اعضای هیئت علمی ارزیابی گردیدند وجود ۴۹ عنوان در مجموعه کاملاً ضروری شناخته شد.

در خارج از ایران نیز (لانگ لوئیس و ون شولز، ۱۹۷۳، ص ۱۲۱-۱۳۶) تعداد دفعات استفاده و نیز میزان مفید بودن ۵۰۰ عنوان نشریات کتابخانه آزمایشگاه فیزیک کاربردی دانشگاه جان هاپکینز را مورد بررسی قرار دادند که در نهایت منجر به لغو اشتراک ۴۹ عنوان (۹/۶ درصد) از عناوین گردید. (پرکینز، ۱۹۷۷، ص ۱۲۱-۱۳۶) با استفاده از دو روش عینی و ذهنی به

بررسی مجلات کتابخانه ایالت کالیفرنیا در نورت ریج^۱ پرداخت و به این نتیجه رسید که میان تعداد دفعات استفاده و درجه بندی نشریات توسط اعضای هیئت علمی همبستگی منفی وجود داشت. (جانسون و تراسول، ۱۹۷۸، ص ۲۸۶-۲۹۲) در پژوهشی که در زمینه بررسی میزان استفاده از مجلات و نظرخواهی از استفاده کنندگان انجام دادند، سیاهه‌ای درجه بندی شده از ۶۴۸ عنوان نشریه جهت تجدید اشتراک و نیز فهرستی از عناوین پیشنهادی نشریاتی که نام آنها در سیاهه مذکور نبود، به کتابخانه ارائه نمود. (ویل، ۱۹۷۹، ص ۱۸۲-۱۸۹) تحقیقی در زمینه بررسی میزان استفاده از تمامی نشریات کتابخانه مرکز تحقیقات هسته‌ای سورک^۲ انجام داد و به این نتیجه رسید که مجموعه نشریات کاملاً مورد استفاده قرار می‌گیرند. (باسشن، ۱۹۹۴، ۲۶۵-۲۷۶) به منظور تعیین ارتباط عناوین مجلات با بخش آموزش در دانشگاه تگزاس به درجه بندی اهمیت هر عنوان از دید اعضای هیئت علمی پرداخت. (دال و چانگ، ۱۹۹۶، ص ۲۳-۳۴) در کتابخانه دانشگاه ایالتی نیویورک در استونی بروک^۳، تحقیقاتی انجام دادند که شامل بررسی میزان استفاده از مجلات و نظرات اعضای هیئت علمی و نیز مطالعات استنادی بود و به این نتیجه رسیدند که میان استفاده عینی از مجلات و درجه بندی ذهنی تفاوت وجود داشت. (بلیک، ۱۹۹۶، ص ۱۵۷-۱۷۹) به منظور بررسی اعتبار ۵۷ عنوان مجله رشته کتابداری اقدام به درجه بندی اهمیت مجلات از دیدگاه مدیران کتابخانه‌های تحقیقاتی نمود، و دریافت که تفاوت‌های آماری عمده‌ای در درجه بندی ۲۷ عنوان وجود داشت. (دوران، ۱۹۹۷، ص ۳۷۳-۳۷۷) با انجام تحقیقی در دانشگاه ایلینویز به مشخص نمودن مجلاتی پرداخت که در زمینه علوم بیشترین استفاده را داشتند و نیز برای اعضای هیئت علمی و دانشجویان آن دانشگاه حائز اهمیت بودند.

جامعه، روش، و هدف پژوهش

اهداف این پژوهش ارزیابی نشریات ادواری لاتین براساس معیار عینی، تعیین تعداد دفعات استفاده از نشریات و معیار ذهنی، تعیین درجه اهمیت هر نشریه از دید اعضای هیئت علمی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان بود.

این پژوهش به روش تجربی و پیمایشی انجام شد. جامعه پژوهش شامل ۳۹۹ عنوان نشریه و ۳۸۷۱ شماره نشریات لاتین سال ۱۹۹۷ موجود در کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی کرمان، و ۲۵۰ نفر اعضای هیئت علمی آن دانشگاه بود.

1. Northridge

2. Soreq Nuclear Research Center Library

3. Stony Brook Library

تجزیه و تحلیل اطلاعات براساس شاخص‌های آمار توصیفی و با استفاده از دو نرم‌افزار Spss و Ep16 بوده است. ابزار گردآوری اطلاعات عبارت بودند از سیاهه‌های کنترل تعیین تعداد دفعات استفاده از هر شماره از مجلات که بر جلد آنها الصاق شد و نیز سیاهه‌های مربوط به عناوین هر گروه آموزشی با استفاده از سیاهه معتبر LLI^۱ که به‌طور مجزا گروه‌بندی و بر مبنای مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از نمره صفر تا چهار جهت تعیین درجه اهمیت نشریات به صورت پرسشنامه تهیه گردید، (صفر کم اهمیت‌ترین و چهار مهم‌ترین نشریات) و در اختیار اعضای هیئت علمی هر گروه قرار گرفت. از ۱۷۲ پرسشنامه دریافتی ۲۰ پرسشنامه به علت ناقص بودن حذف گردید و تحلیل اطلاعات مربوط به این بخش از پژوهش با توجه به ۱۵۰ پرسشنامه باقیمانده انجام شد.

تجزیه و تحلیل اطلاعات

نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که ۳۱/۵ درصد عناوین و ۳۶/۳ درصد از شماره‌ها مورد استفاده قرار گرفته است. بالاترین درصد استفاده از هر شماره مربوط به گروه علوم پایه بود که ۴۳/۸ درصد از کل ۶۳۴ شماره نشریات این گروه استفاده شده است و پایین‌ترین درصد مربوط به گروه زنان و مامایی بود که ۱۷/۹ درصد از کل ۱۷۳ شماره استفاده شده است. (جدول ۱) جدول ۱. توزیع فراوانی استفاده از کل نشریات مورد بررسی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان به تفکیک دانشکده

وضعیت استفاده		استفاده شده		استفاده نشده		جمع	
نام دانشکده	تعداد درصد	شماره	عنوان	شماره	عنوان	تعداد درصد	تعداد درصد
دندانپزشکی	۱۹ ۳۰/۲	۱۵۶ ۳۶/۷	۴۴ ۶۹/۸	۲۶۹ ۶۳/۳	۶۳ ۱۰۰	۴۲۵ ۱۰۰	تعداد درصد
پزشکی	۴۵ ۳۲/۴	۵۳۷ ۳۶/۹	۹۴ ۶۷/۶	۹۱۷ ۶۳/۱	۱۳۹ ۱۰۰	۱۴۵۲ ۱۰۰	تعداد درصد
بهداشت	۱۶ ۲۳/۹	۱۴۸ ۲۳/۸	۵۱ ۷۶/۱	۴۷۴ ۷۶/۲	۶۷ ۱۰۰	۶۲۲ ۱۰۰	تعداد درصد
داروسازی	۱۰ ۲۷	۱۱۵ ۳۰/۱	۲۷ ۷۳	۲۶۷ ۶۹/۹	۳۷ ۱۰۰	۳۸۲ ۱۰۰	تعداد درصد
علوم پایه	۱۶ ۲۸/۱	۲۷۸ ۴۳/۸	۳۹ ۷۱/۹	۳۵۶ ۵۶/۲	۵۷ ۱۰۰	۶۳۴ ۱۰۰	تعداد درصد
پرستاری	۱۲ ۳۰/۸	۱۰۶ ۳۲/۷	۲۷ ۶۹/۲	۲۱۸ ۶۷/۲	۳۹ ۱۰۰	۳۲۴ ۱۰۰	تعداد درصد
زنان و مامایی	۴ ۲۳/۵	۳۱ ۱۷/۹	۱۳ ۷۶/۵	۱۴۲ ۸۲/۱	۱۷ ۱۰۰	۱۷۳ ۱۰۰	تعداد درصد

از کل نشریات مورد بررسی، در مجموع، ۴۷۴ بار یا به عبارتی از هر شماره نشریه به‌طور متوسط ۴۸ درصد بار در سال استفاده شد، در حالی که ۶۸/۴ درصد از عناوین و ۶۳/۷ درصد از

شماره‌ها حتی یک بار هم مورد استفاده قرار نگرفته است. بالاترین میانگین دفعات استفاده از هر شماره در سال (۱۲/۰۸) مربوط به گروه زنان و مامایی، و پایین‌ترین میانگین (۰/۵) دفعه) مربوط به گروه نثوپلاسم بود. به‌طور کلی پر استفاده‌ترین عنوان در مجموعه مربوط به نشریه^۱ بود که در دو گروه پرستاری و قلب استفاده داشته و میانگین استفاده از هر شماره آن در سال ۱۶ بار بود و کم استفاده‌ترین عناوین مربوط بود به سه عنوان^۲ که میانگین استفاده از هر شماره آنها در سال ۱۶ درصد بود. لذا در شرایط مساوی، توجه به تعداد شماره‌های هر نشریه در مقایسه با میانگین استفاده آنها در سال می‌تواند ملاک مناسبی برای ارزیابی آن نشریه برای ادامه یا قطع اشتراک باشد. (جدول ۲)

جدول ۲. بالاترین و پایین‌ترین میانگین استفاده در سال از عناوین مربوط به هر رشته

پایین‌ترین استفاده			بالاترین استفاده			رشته
میانگین نظرات	میانگین استفاده از هر شماره در سال	عنوان	میانگین نظرات	میانگین استفاده از هر شماره در سال	عنوان	
۳/۶±/۸۹	۰/۳۶	Brit. dent.j.	۳±۱	۸/۶۶	Dent. Abstr.	دندانپزشکی
	۰/۳۶	Oral Surg.Oral Med.				
۳/۲۵±/۹۶	۰/۱۶	Science	۳±۰	۱۶	Annu. Kev.O.Mic.	علوم پایه
۳/۲۷±/۹۶	۰/۳۳	Am.J.OmNurs.(AJN)	۲/۹۲±۱	۱۶	J.O.Card.Vas.Nurs.	پرستاری
۳/۳۳±۱/۱۶	۰/۱۷	Am.J.O.Nurs.(AJN)	۲±۰	۶	Med.Res.Stat.Meth.In	په‌داشت
۳±۰/۸۹	۰/۳۳	Clin.Endoc.	۳/۸۲±۰/۳۷	۴	Obs.& Gyn.	زنان و مامایی
			۳/۷±۰/۴۸		Clin.Obs.&Gyn.	
			۳/۵±۱/۲۳		Midwifery	
۳/۲±۰/۸۴	۰/۶۷	Arch.of.Neur.	۲/۵۷±۰/۹۸	۲	Curr.Opin.Neur.	اعصاب
۳/۶±۰/۸۹	۲/۶۷	J.O.Ped.Orth.O.P.	۲		J.O.Bone&Joint.Surg	ارتوپدی
۴±۰	۰/۶۷	Arch.O.Otolaryn.	۳/۷۵±۰/۵	۲/۶۷	Oto.Clin.o.Nth.Am.	گوش و حلق و بینی
۳/۶±۰/۵۵	۰/۶۷	Otolaryn.Head&Neck Surg				
۳/۶±۰/۵۵	۰/۳۳	Brit.J.O.Psych.	۳/۴±۰/۵۵	۲/۶۷	Curr.Opin.in.Psych	روانپزشکی
۲/۵±۰/۷۱	۱	J.O.Anesth.	۲±۰	۲	Brit.J.O.Anesth.	بیهوشی
۴±۰	۰/۳۳	Clin.Endoc	۲±۰	۲	Endoc.& Metab.	غدد
۳/۶۳	۰/۳۳	Annal.O.Intc.Med.	۳/۶۷±۰/۵۷	۵	Infec. Dis.	طب داخلی
۳/۸۶±۰/۲۸	۰/۳۳	Am.J.O.Surg	۳/۳۳±۱/۱۶	۲	Can.J.O.Surg.	جراحی
۴±۰	۰/۳۳	Cancer	۲/۵±۲/۱۲	۰/۶۷	Canc.Nurs.	نثوپلاسم
۳/۸۸±۰/۳۵	۰/۶۷	Am.J.O.Card.	۲±۰	۱۶	J.O.Card	قلب
۴±۰	۰/۳۳	J.O.the Am.Acad.of derm	۳/۶۷±۰/۵۷	۱/۶۷	Arch.O.Derm	پوست
۳/۶۷±۰/۵۸	۰/۶۷	J.O.Res. Dis.	۴±۰	۱/۲	Resp.Med.	ریه

نتایج حاصله در زمینه تعیین درجه اهمیت نشریات از دید اعضای هیئت علمی دانشگاه

نشانگر آن بود که تعداد ۵ عنوان از کل عناوین مورد بررسی (۱/۳ درصد) کم اهمیت، ۳۸ عنوان (۹/۵ درصد) نسبتاً مهم، ۱۳۷ عنوان (۳۴/۳ درصد) مهم و ۲۱۲ عنوان (۵۳/۱ درصد) به عنوان مهمترین عناوین نشریات طبقه‌بندی شدند و در مورد ۷ عنوان هیچ‌گونه نظری اعلام نشد. این امر نشان می‌دهد که به‌طور کلی ۸۷/۴ درصد از عناوین از دید اعضای هیئت علمی به‌عنوان مجلات مهم و پراهمیت قلمداد شده‌اند که در مقایسه با درصد عناوین استفاده شده (۳۱ درصد)، درصد بسیار بالایی را نشان می‌دهد.

همچنین مشخص گردید که از تعداد ۱۳۷ عنوان نشریه مهم، تعداد ۳۷ عنوان (۲۷ درصد) استفاده شدند و ۱۰۰ عنوان (۷۲ درصد) هیچ استفاده‌ای نداشتند. و از تعداد ۲۱۲ عنوان که از دید اعضای هیئت علمی به منزله مهمترین عناوین شناخته شدند، ۷۴ عنوان (۳۴ درصد) استفاده شدند و ۱۳۸ عنوان (۶۵ درصد) بدون استفاده ماندند. به‌طور کلی ۸۷/۴ درصد از کل عناوین از دید اعضای هیئت علمی مهم و مهمترین قلمداد شدند، در حالیکه ۶۸/۱۹ درصد از این‌گونه مجلات هیچ‌گونه استفاده‌ای نداشتند. به‌منظور آزمون فرضیه مبنی براینکه میان استفاده از نشریات و درجه اهمیت آنها از دید اعضای هیئت علمی هر گروه آموزشی تفاوت معنی‌داری وجود دارد؛ از ضریب همبستگی اسپیرمن (به علت رتبه‌ای بودن استفاده شد و مشخص گردید که در چهار گروه دندانپزشکی ($P=0/008$ و $R=0/3306$)، پرستاری ($P=0/024$) و جراحی ($P=0/002$ و $R=0/3602$)، غدد ($P=0/456$ و $R=0/5443$) این فرضیه تأیید و در سایر موارد فرضیه رد می‌شود.

پیشنهادات

با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق پیشنهاد می‌گردد با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و مشکلات موجود در زمینه تهیه نشریات به‌منظور استقرار و توجه به ضوابط و معیارهای لازم در گزینش مجلات، مجموعه نشریات ادواری با تلفیق دو شیوه عینی و ذهنی به‌طور منظم و مستمر ارزیابی گردد تا ضمن حداکثر بهره‌گیری از بودجه موجود، از لحاظ کمی و کیفی نیز مجموعه‌ای متناسب با نیاز گروه‌های استفاده‌کننده فراهم گردد و تناسب لازم میان بودجه سیاهه مجلاتی که استفاده مناسبی داشته باشند برقرار شود. همچنین براساس یافته‌های این پژوهش توصیه می‌گردد که عناوین نشریات به ترتیب اولویت زیر انتخاب شوند؛

۱. پراستفاده و با اهمیت

۲. کم استفاده و با اهمیت

۳. پراستفاده و کم اهمیت

پیشنهاد می‌شود به جای مجلات کم استفاده و کم اهمیت، و نیز مجلات بدون استفاده، عناوین پیشنهادی اعضای هیئت علمی جایگزین گردد.

مأخذ

۱. حاضری، افسانه (۱۳۷۷). «ارزیابی نشریات ادواری لاتین موجود در کتابخانه‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
۲. حریری، مهرانگیز؛ اسلامی، آذر (۱۳۷۳). «استراتژی ارزیابی مجموعه نشریات ادواری به‌منظور ادامه یا لغو اشتراک». *مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران*. سال دوم، شماره اول ۲۲-۲۹.
۳. دبانی، محمدحسین (۱۳۶۹). روش‌های علمی و عملی سازگاری با افزایش قیمت اطلاعات علمی. اولین سمینار کاربردی مراکز و سازمان‌های پژوهشی، فرهنگی و اطلاع‌رسانی.
۴. رادبواه، علی (۱۳۷۵). «تعیین نشریات ادواری هسته مراکز و مؤسسات تحقیقات تحت پوشش وزارت جهاد سازندگی و مطالعه هزینه - سودمندی آنها». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه تربیت مدرس.
۵. سلیمانی، جحت‌الله (۱۳۷۶). «بررسی بسامد استفاده مجلات غیر فارسی کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران و میزان همپوشانی آنها در سال‌های ۱۹۹۴-۱۹۹۵». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
۶. سندسی، مریم (۱۳۷۲). «بررسی وضعیت و میزان همپوشانی عناوین نشریات ادواری غیر فارسی موجود در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی در سال ۱۹۹۲». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
۷. صوراسرافیل، بهناز (۱۳۷۲). «بررسی نشریات ادواری کتابخانه مرکزی علوم پزشکی شهید بهشتی با استفاده از روش تحلیل هزینه سودمندی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
۸. فروزی، سعید (۱۳۷۴). «تعیین ضریب همبستگی بین قیمت و میزان استفاده از نشریات ادواری لاتین سال ۱۹۹۳ در دانشگاه‌های تهران، امیرکبیر، و علم صنعت». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه مدرس.
۹. هاشم‌زاده، محمدجواد (۱۳۷۴). «تحلیل سیاست‌های گزینش نشریات ادواری لاتین در کتابخانه‌های مرکزی دانشگاهی ایران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه تربیت مدرس.

10. Blake, Virgil, 1996. "The Percieved Prestige of Professional Journal". 1995: A Replcation of The Kohl- Davis Study." *Education for Information* 14 (October): 157-179.

11. Broadus, Robert N., 1985. Use Studies of Library Collection. *Library Resources and*

- Technical Services. 317-24; Quoted in Dole; Wandav. & Sherry S. Chang. 1996. Survey and Analysis for Journals at the State University of New York at Stony Brook *Library Acquisitions: Practice and Theory* 20(1): 23-34.
12. Bustion, M. and J.I.Eltinge, 1994. "Relationships Among Faculty Ratings, Academic Area, and Price for Current Periodicals in a Large Landgrant University Library. *Library Acquisitions: practice and Theory* 18 (3): 265-276.
13. Dole, Wanda V. & Sherry S.Chang 1996. "Survey and Analysis for Journals at the State University of New York at Stony Brook". *Library Acquisitions: Practice and Theory* 20(1): 23-34.
14. Duran, Nancy, 1997. "A Use Study of Speech pathology & Audiology Periodicals at Illinois State University. *Bull Med Libr Assoc* 85(4) October: 373-377.
15. Johnson, Carol A. and richard W.Trueswell, 1978. "The Weighted Criteria Statistics Score: An Approach to Journal Selection. *Colledge and Research Libraries* (July): 286-292.
16. Konopasek, Katherine & Nancy Patricia O'Brien, 1984. "Understanding Periodicals Usage: A Mode of Measurment. *The Serials Librarian* 9(2): 65-74.
17. Langlois, Diane C. and jeanne V.Vonschulz, 1973. Journal Usage Survey; Method & Application in: Millson-Martulla' Christopher, 1988. Use Studies and Serials Rationalization.; A review.*The Serials Librarian*. 15 (1/2): 121-136.
18. perkens, David, 1977. "Periodicals Weeding, or Weed it and Reap. In Millson-Martula, Christopher, 1988. Use Studies and Serials rationalization: A review. *The Serials Librarian* 15 (1/2): 121-136.
19. Ventress, Alan. 1991. use Survey and Collection Analysis: A Prelude to Serials Rationalization, *Library Acquisitions: Practice and Theory* (15): 106-118.
20. Weil, S. 1979. "Survey on the Use and Cost of Scientific Journal inthe Soreq Library. *Special Libraries* (April): 182-189.
-